

Ονοματεπώνυμο μαθητή:

Τμήμα :

Μάθημα :

Διδάσκων καθηγητή :

Ημερομηνία :

ΠΡΟΤΥΠΑ ΣΧΟΛΕΙΑ

Εισαγωγή από το Δημοτικό στο Γυμνάσιο 4ο Τεστ Δεξιοτήτων

Κείμενο 1ο

Μονεμβασιά Λακωνίας

Στο μακρινό άκρο της Πελοποννήσου, στη νότια ανατολική ακτή της χερσονήσου, σε απόσταση 100 χλμ από την Σπάρτη, το «πέτρινο καράβι» του Ρίτσου στέκει καρτερικά στο νότιο άκρο της λακωνικής γης για να σας μεταφέρει σε ένα ονειρικό ταξίδι στο χρόνο και την ιστορία. Μονεμβάσια ή Μονοβάσια για τους ντόπιους, Μαλβουαζί για τους Φράγκους και Μαλμζύ κατά τους Άγγλους, το πανέμορφο αυτό παραθαλάσσιο χωριό πήρε το όνομά του, επειδή το κάστρο διέθετε μία και μόνο είσοδο, μία «μόνη έμβαση».

Οδηγώντας στον επαρχιακό δρόμο που σας οδηγεί στη Μονεμβασιά, αντικρίζετε απέναντι από την ακτή τον πελώριο βράχο, που συνδέεται με την ξηρά μέσω ενός στενού δρόμου. Αμέσως μετά μπαίνετε στη Νέα Μονεμβασιά, στο χωριό το οποίο βρίσκεται λίγα μόλις μέτρα από την προκυμαία. Εκεί, υπάρχουν ενοικιαζόμενα δωμάτια, ξενοδοχεία, ταβέρνες δίπλα στο κύμα, καφέ και πολλά μικρά μαγαζιά που πωλούν παραδοσιακά προϊόντα. Η ευρύτερη περιοχή φημίζεται για το εκλεκτό λάδι, μπορείτε να το προμηθευτείτε από καταστήματα ή τους τοπικούς αγροτικούς συνεταιρισμούς. Δοκιμάστε, επιπλέον, τα καλτσούνια ή σαΐτια, χωριάτικο φύλλο σε σχήμα φακέλου γεμιστό με χόρτα. Σερβίζεται με τριμμένο τυρί και φρέσκο ελαιόλαδο. Μην παραλείψετε να φάτε γιόγινες ή γόγιλες, θαυμάσιο χειροποίητο ζυμαρικό. Δοκιμάστε το με καυτό βούτυρο. Θα το βρείτε σε αρκετές ταβέρνες της Μονεμβασιάς αλλά και των γύρω χωριών. Φημισμένα είναι και τα αμυγδαλωτά της Μονεμβασιάς αλλά και οι δίπλες.

Ακολουθώντας τον κεντρικό δρόμο φτάνετε στην προκυμαία και μπροστά σας υπάρχει η γέφυρα που οδηγεί στο κάστρο, την Παλιά Μονεμβασιά όπως λέγεται. Η Παλιά Μονεμβασιά διακρίνεται στην Άνω Πόλη, η οποία σήμερα δεν κατοικείται, και την Κάτω Πόλη που σφύζει από κίνηση και ζωή. Αμέσως στα αριστερά μόλις περάσετε την πύλη, βρίσκεται το σπίτι του μεγάλου Έλληνα ποιητή Γιάννη Ρίτσου. Στο κοιμητήριο του κάστρου βρίσκεται ο τάφος του γνωστού ποιητή, ο οποίος ετάφη στη γενέτειρά του.

Στην Κάτω Πόλη ένα κεντρικό πλακόστρωτο σοκάκι σας οδηγεί στις ομορφιές της μεσαιωνικής καστροπολιτείας. Δεξιά και αριστερά βρίσκονται καταστήματα με ενθύμια, μικρά καφέ που τα μπαλκονάκια τους «βλέπουν» στη θάλασσα, ταβέρνες με τοπικές νοστιμιές και παραδοσιακοί ξενώνες. Περιπατώντας στο κεντρικό καλντερίμι θα συναντάτε στα δεξιά σας στενά σοκάκια, τα περισσότερα με σκαλάκια, που οδηγούν σε ξέφωτα προς τη θάλασσα. Τα παλιά αρχοντικά με τα οικόσημα και τις αψίδες, τα λιθόστρωτα δρομάκια με

τις χαμηλές καμάρες, οι περίπου σαράντα παλιές εκκλησιές, δημιουργούν ένα σκηνικό ηρεμίας, γαλήνης και νοσταλγίας.

Το ωραιότερο και πιο ρομαντικό ίσως σημείο της Κάτω Πόλης είναι η πλατεία μπροστά από τον ναό του Ελκόμενου Χριστού με το κανόνι. Ουσιαστικά είναι ένα μεγάλο μπαλκόνι με θαυμάσια θέα προς τη θάλασσα. Το εσωτερικό του βράχου της Μονεμβασιάς είναι ένας πέτρινος λαβύρινθος και η περιπλάνηση σε αυτόν επιφυλάσσει εκπλήξεις. Εκτός από τα παλιά αρχοντικά η Μονεμβασιά διαθέτει περίπου σαράντα βυζαντινές εκκλησίες. Η σπουδαιότερη είναι ο ναός του Ελκόμενου Χριστού του 13ου αιώνα. Ενδιαφέρον παρουσιάζουν επίσης οι ναοί της Αγίας Άννας, μιας βασιλικής του 14ου αιώνα, της Παναγίας της Χρυσοφίτισσας, του Αγίου Νικολάου, της Παναγίας της Κρητιτιάς, του Αγίου Στεφάνου και του Αγίου Παύλου του 10ου αιώνα.

Στην κορυφή του βράχου βρίσκεται το κάστρο, που εκτός από τα απομεινάρια των βυζαντινών κτιρίων, περίοπτη θέση κατέχει ο ναός της Αγίας Σοφίας. Πρόκειται για ένα σπάνιο δείγμα οκταγωνικού ναού με τρούλο, στο εσωτερικό του οποίου υπάρχουν καλοδιατηρημένες τοιχογραφίες, ενώ πολλοί είναι οι μελετητές που ταυτίζουν τον συγκεκριμένο ναό με τη Μονή της Παναγίας της Οδηγήτριας του 1150.

www.touristorama.com

Κείμενο 1ο

Δραστηριότητα 1η (10 μονάδες)

Με βάση το περιεχόμενο του κειμένου 1, να απαντήσεις αν ισχύουν οι παρακάτω απόψεις (ισχυρισμοί).

(Σημείωσε ✓ στο αντίστοιχο κουτάκι: Ισχύει ☐ ή στο Δεν ισχύει ☐. Στη συνέχεια γράψε από κάτω, φράσεις ή προτάσεις από το κείμενο που στηρίζουν/αιτιολογούν την απάντησή σου.)

α) Η διαδρομή από την Αθήνα καλύπτεται με αυτοκίνητο σε περίπου πεντέμισι ώρες, ενώ με το λεωφορείο των ΚΤΕΛ μπορείτε να φτάσετε στον προορισμό σας πιο γρήγορα.

Ισχύει ☐

Δεν ισχύει ☐

β) Στην ευρύτερη περιοχή της Νέας Μονεμβασιάς μπορείτε να προμηθευτείτε καλτσούνια, εκλεκτό λάδι και γκόγκες.

Ισχύει ☐

Δεν ισχύει ☐

γ) Ο ναός της Αγίας Σοφίας είναι ένα σπάνιο δείγμα οκταγωνικού ναού με τρούλο, στο εσωτερικό του οποίου υπάρχουν καλοδιατηρημένες τοιχογραφίες.

Ισχύει ☐

Δεν ισχύει ☐

δ) Η Παλιά Μονεμβασιά διακρίνεται στην Άνω Πόλη, η οποία σφύζει από κίνηση και ζωή, και την Κάτω Πόλη, που σήμερα δεν κατοικείται.

Ισχύει ☐

Δεν ισχύει ☐

Δραστηριότητα 2η (10 μονάδες)

«Το ωραιότερο και πιο ρομαντικό ίσως σημείο της Κάτω Πόλης είναι η πλατεία μπροστά από τον ναό του Ελκόμενου Χριστού με το κανόνι. Ουσιαστικά είναι ένα μεγάλο μπαλκόνι με θαυμάσια θέα προς τη θάλασσα.»

Υποθέστε ότι βρισκόσαστε στη θέση του συγγραφέα και στεκόσαστε στην πλατεία του ναού του Ελκόμενου Χριστού. Συνεχίστε σε 5 με 6 σειρές την περιγραφή σας, κάνοντας χρήση επιθέτων και α προσώπου.

Δραστηριότητα 3η (5 μονάδες)

Στις παρακάτω προτάσεις να γράψετε τα ουσιαστικά με έντονα γράμματα στον άλλο αριθμό.

α. Το «πέτρινο **καράβι**» του Ρίτσου στέκει καρτερικά στο νότιο **άκρο** της λακωνικής γης.

β. Εκεί, υπάρχουν ενοικιαζόμενα δωμάτια, ξενοδοχεία, ταβέρνες δίπλα στο κύμα, καφέ και πολλά μικρά μαγαζιά που πωλούν παραδοσιακά προϊόντα.

Κείμενο 2ο

Αρνητικά στοιχεία του τουρισμού στην Ελλάδα

Λαμβάνοντας υπόψη ότι ως τουρισμός ορίζεται η μετακίνηση του ανθρώπου με σκοπό την απόκτηση γνώσεων και την αναψυχή, είναι εύκολο να καταλάβει κανείς πόσο μεγάλη σημασία έχει ο τουρισμός για τους ανθρώπους. Σήμερα όμως παρά τα αμέτρητα θετικά του τουρισμού, τόσο παγκοσμίως, όσο και στην χώρα μας, έχουν παρατηρηθεί φαινόμενα όπου φαίνεται πως ο τουρισμός και ό, τι τον συνοδεύει έχουν επιφέρει αρνητικές συνέπειες στο περιβάλλον και την οικολογία.

Αρχικά, είναι σημαντικό να αναφερθεί πως μία από τις σημαντικότερες αρνητικές συνέπειες του τουρισμού στο περιβάλλον είναι τα ιδιαίτερος υψηλά ποσοστά ρύπανσής του, κυρίως κατά την μεταφορά των τουριστών. Έχει παρατηρηθεί πως λόγω της ολοένα και πιο αλματώδους ανάπτυξης της τεχνολογίας τα μεταφορικά μέσα έχουν γίνει ταχύτατα, κάτι όμως που απαιτεί υπέρογκες ποσότητες καυσίμων με αποτέλεσμα αυτές να εκπέμπονται στο περιβάλλον και να δημιουργούνται οικολογικά προβλήματα, όπως η όξινη βροχή, η ατμοσφαιρική ρύπανση και η εξασθένηση της στοιβάδας του όζοντος. Έτσι. Εκτός από την ρύπανση του αέρα, που σαφώς αποτελεί ένα φλέγον ζήτημα, επηρεάζονται και οι αρχαιολογικοί χώροι της χώρας μας, καθώς η ρύπανση επιδρά σ' αυτά γυψοποιώντας τα. Κατ' αυτόν τον τρόπο δημιουργείται ένας φαύλος κύκλος, αφού από την μία προσπαθούμε να προσελκύουμε τους τουρίστες, αλλά από την άλλη ρυπαίνουμε το περιβάλλον, καταστρέφουμε τα αξιοθέατα και σε μερικά χρόνια δεν θα μπορούμε να έχουμε καν τουρισμό.

Ένα άλλο σημείο, στο οποίο φαίνονται οι αρνητικές επιδράσεις του τουρισμού στην οικολογία, είναι η κατάσταση που επικρατεί στην χώρα μας κυρίως τις τουριστικές περιόδους, όσον αφορά την καθαριότητα. Αλήθεια, ποιος από μας δεν έχει δει σκουπίδια, πλαστικά και τσιγάρα στις θάλασσες, τις ακτές, ακόμα και στους αρχαιολογικούς χώρους, τα οποία είτε έχουν ριχτεί είτε από τους ξένους τουρίστες είτε από εμάς τους ίδιους, όταν αποτελούμε εσωτερικούς τουρίστες; Η απάντηση δεν χρειάζεται ιδιαίτερη σκέψη. Όλοι μας, και μάλιστα ουκ ολίγες φορές! Και ποιος άραγε αφιέρωσε έστω και λίγο από τον χρόνο του για να περισυλλέξει τα απορρίμματα αυτά; Κανείς! Η κατάσταση αυτή όμως έχει βαθύτερα αίτια. Πηγάζει από την έλλειψη παιδείας, από την αδιαφορία των ανθρώπων και από την στέρηση περιβαλλοντολογικής συνείδησης.

Κείμενο 2ο

Δραστηριότητα 1η (10 μονάδες)

«Αρχικά, είναι σημαντικό να αναφερθεί πως μία από τις σημαντικότερες αρνητικές συνέπειες του τουρισμού στο περιβάλλον είναι τα ιδιαιτέρως υψηλά ποσοστά ρύπανσής του, κυρίως κατά την μεταφορά των τουριστών. Έχει παρατηρηθεί πως λόγω της ολοένα και πιο αλματώδους ανάπτυξης της τεχνολογίας τα μεταφορικά μέσα έχουν γίνει ταχύτατα, κάτι όμως που απαιτεί υπέρογκες ποσότητες καυσίμων με αποτέλεσμα αυτές να εκπέμπονται στο περιβάλλον και να δημιουργούνται οικολογικά προβλήματα, όπως η όξινη βροχή, η ατμοσφαιρική ρύπανση και η εξασθένιση της στοιβάδας του όζοντος.»

Στο παραπάνω απόσπασμα, να βρείτε τα επίθετα και να δηλώσετε την συντακτική τους λειτουργία (να σημειωθούν πάνω στο κείμενο).

Δραστηριότητα 2η (5 μονάδες)

Να αλλάξεις τις υπογραμμισμένες λέξεις ή φράσεις με συνώνυμες λέξεις ή φράσεις στο κείμενο που ακολουθεί.

Λαμβάνοντας υπόψη ότι ως τουρισμός ορίζεται η μετακίνηση του ανθρώπου με σκοπό την απόκτηση γνώσεων και την αναψυχή, είναι εύκολο να καταλάβει κανείς πόσο μεγάλη σημασία έχει ο τουρισμός για τους ανθρώπους. Σήμερα όμως παρά τα αμέτρητα θετικά του τουρισμού, τόσο παγκοσμίως, όσο και στην χώρα μας, έχουν παρατηρηθεί φαινόμενα όπου φαίνεται πως ο τουρισμός και ό,τι τον συνοδεύει έχουν επιφέρει αρνητικές συνέπειες στο περιβάλλον και την οικολογία.

Παραγωγή λόγου (20 μονάδες)

ΔΙΑΚΡΟΤΗΜΑ

Τα καλύτερα Φροντιστήρια της πόλης

Είσαι κάτοικος της περιοχής στην οποία πρόκειται να επενδύσει ο επιχειρηματίας της φωτογραφίας. Αφηγείσαι σε μία παράγραφο το περιστατικό που σου συνέβη, όπως αυτό προβάλλεται παραπάνω. Το κείμενο σου θα πρέπει να έχει λογοτεχνικό ύφος και έχει ως στόχο να ευαισθητοποιήσει τους αναγνώστες σε θέματα καταστροφής του περιβάλλοντος λόγω της τουριστικής ανάπτυξης.

Μπιτζανάκη Νεφέλη